

Са Археолошког института из Београда данас је општину Медвеђа посетио професор Вујадин Иванишевић, археолог и научни саветник на институту, са својим блиским сарадницима археолозима и архитектама.

На основу пројекта Археолошког института из Београда код Министарства за просвету и науку, археолошко рекогносцирање терена је почетак теренског археолошког истраживања и обухвата преглед терена и бележење свих података који указују на места где се могу очекивати могућа налазишта.

Сарадници професора Иванишевића су у пар наврата већ обишли терен и мишљења су да је Медвеђа место које је изузетно вредно пажње са богатом археолошком ризницом. Теренским обиласком Медвеђе, археолози су посебно акценат ставили на стару цркву у Газдару која је по њиховим подацима саграђена у XIII или XIV веку. Испод саме цркве постоји још нека грађевина културе, где су делови часне трпезе пронађени из VI века. На истој локацији постоје и делови других споменика који су уграђени у самој цркви, има чак и елемената из доба Турака и Немањића. Пронађен је и ковани новац Јакова, из доба Вука Бранковића из 1379.године. Ова црква има археолошку и историјску вредност, па је јако важно да приликом њене рестаурације се поведе рачуна да се тај средњовековни изглед задржи. Савети су стручњака са Археолошког института да приликом израде пројекта и одабира материјала од кога ће бити саграђена црква у Газдару се избегну савремени материјали, како би се одржао њен средњовековни изглед јер ће једино тако моћи да буде сачувана као споменик културе заштићен у Заводу за заштиту споменика.

У плану је снимање терена дроном како би имали и тај снимак, а затим и ласерско скенирање тј. лидеро, који би приказао терен без вегетације, односно шума, или аутопсија земље. Испод земљане површине овим поступком би се открили објекти које је немогуће видети теренским истраживањем. Претходним скенирањем на мапи видљиви су многи споменици, а импозантно је да постоји у Рујковцу у месту Каваља, испод земље, зграда површине 60 x 20 метара.

Професор Иванишевић, човек који је последњих десет година дао велики допринос истраживању Царичиног Града, најзначајнијег културног средишта у читавом Јабланичком округу, рекао је да Медвеђа има потенцијала да у својој туристичкој понуди уврсти туре обиласка налазишта. Конфигурација терена, особине тла такође указују на могућност да је у прошлом времену овде била велика заједница рудара и да је Медвеђа била веома насељено место. Поред цркве у Газдару, налазишта у Рујковцу, у Сијарини се налазе две тврђаве, на Мркоњском вису су пронађене ископине утврђења, у Равној Бањи комплекси за прераду руде и то антички објекат, у Пустом Шилову црквина у месту Копран, као и налазишта у Тулару и Лецу. Морају се дроном снимити сви приступни путеви, а онда и уредити, јер могу постати атракција туристима као тракинг и хајкинг туре. Trekking и Hiking су форме пешачења по планинским и руралним пределима, које подразумевају и ноћење у природи, а имају сврху истраживања и уживања у природним лепотама којима је наша општина богата.

Са института смо добили уверење да ће се наставити са радовима, а 21. маја ће стручњаци поново посетити општину Медвеђа са археолозима из Немачке који су заинтересовани за налазиште у Лецу, место звано Расовача, где постоји Римски рудник. Они ће најновијом технологијом снимити унутрашњост рудника. Овај рудник је раритет не само у нашој земљи већ и у Европи, јер их има тек још два до три.